

Trong môi trường kinh tế cạnh tranh ngày càng gay gắt, hiện nay, công nghệ được xem là công cụ chủ yếu để phát triển kinh tế - xã hội một cách nhanh chóng và bền vững. Thế kỷ này đang đặt ra cho chúng ta (cả cá nhân và tổ chức) những yêu cầu bức thiết về đổi mới công nghệ, về sự tiến bộ và phát triển của bản thân mỗi doanh nghiệp và cá nhân gia.

Đổi mới công nghệ và lợi ích

Đổi mới công nghệ là việc chuyển đổi thay thế phần quan trọng (cả bộ phận, cốt lõi) hay toàn bộ công nghệ đã, đang sử dụng bằng một công nghệ khác tiên tiến hơn, hiệu quả hơn.

Đổi mới công nghệ có thể chia giải quyết bài toán tối ưu về các thông số của quá trình sản xuất như: Năng suất, chất lượng, hiệu quả ... hoặc có thể nhằm tạo ra một sản phẩm, dịch vụ mới phục vụ thị trường. Đổi mới công nghệ cũng có thể trên cơ sở đưa ra hoặc ứng dụng những công nghệ hoàn toàn mới chưa có trên thị trường hoặc là thông qua việc chuyển giao công nghệ ...

Như chúng ta đã biết, công nghệ là một sản phẩm của con người và nó cũng tuân theo quy luật chu trình sản xuất của sản phẩm. Tức là nó được sinh ra, phát triển và cuối cùng là suy vong. Bất kỳ một doanh nghiệp nào nếu không có những hoạt động nhằm đổi mới công nghệ thì chắc chắn họ sẽ thua công nghệ, đây chính là sản xuất, máy móc, trang thiết bị ... sẽ trở nên lạc hậu, hiệu quả kinh tế thấp, dần dần bị đào thải, làm cho sự tiến bộ và phát triển của doanh nghiệp bị đe dọa. Do đó, đổi mới công nghệ là tất yếu và phù hợp với quy luật phát triển. Tính tất yếu của đổi mới công nghệ còn xuất phát từ các lợi ích khác nhau mà đổi mới công nghệ đem lại cho doanh nghiệp cũng như cho toàn xã hội nói chung.

Đổi mới công nghệ sẽ giúp doanh nghiệp, nhà sản xuất cải thiện, nâng cao chất lượng sản phẩm, nâng cao, duy trì và mở rộng thị phần của sản phẩm; đa dạng hoá mẫu mã sản phẩm, giảm tiêu hao nguyên, nhiên liệu; cải thiện đời sống kinh tế, nâng cao mức độ an toàn sản xuất cho người và thiết bị, giảm tác động xấu đến môi trường. Đó chính là, về mặt lợi ích thực tế

mũi, nhờ công nghệ, chất lượng sản phẩm được nâng lên rõ rệt.

Như vậy, công nghệ thành công thực sự có ý nghĩa khi và chỉ khi nó được chuyển đổi, xã hội chấp nhận. Xã hội chính là nơi tiếp nhận thành tựu của công nghệ, nhưng đồng thời cũng là nơi cung cấp nguồn lực cho quá trình công nghệ thành công. Mọi công nghệ đều bắt nguồn từ nhu cầu xã hội hoặc phục vụ nhu cầu nào đó của xã hội. Bên cạnh đó, công nghệ là một quá trình sáng tạo mà quá trình đó thường xuất phát từ các cá nhân không hài lòng với thực tại. Chính vì thế, các nhà nghiên cứu, chế tạo thiết bị, công nghệ cần phải xuất phát từ nhu cầu thực của xã hội để cải thiện, sản xuất ra những thiết bị, công nghệ phục vụ thiết thực sản xuất. Giải pháp tốt nhất trong vấn đề này là thông qua việc khảo sát, điều tra nhu cầu của người sản xuất hoặc thông qua “Chợ công nghệ và thiết bị”. Đây là câu nói nổi tiếng của nhà nghiên cứu và người sản xuất có nhu cầu sản phẩm trao đổi nhằm đưa những thiết bị, công nghệ phù hợp, cải thiện kỹ thuật trong quá trình sản xuất và để quá trình chuyển đổi hiện thực.

Các yêu cầu của công nghệ đối với doanh nghiệp

Công nghệ sẽ mang lại hiệu quả rất thiết thực, nhất là trong bối cảnh Việt Nam gia nhập Tổ chức Thương mại thế giới (WTO) thì công nghệ được xem là vũ khí cạnh tranh mạnh mẽ nhất. Công nghệ sẽ tạo ra những sản phẩm tiên tiến hơn, chất lượng sản phẩm tốt hơn, năng suất cao hơn, chi phí sản xuất giảm, hạ được giá thành sản phẩm, ưu thế cạnh tranh trên thị trường ngày càng tốt hơn.

Để thực hiện công nghệ đòi hỏi hiệu quả cao, các doanh nghiệp lưu ý những vấn đề sau:

Có định hướng phát triển

Đây là yêu cầu rất quan trọng đối với doanh nghiệp vì nếu không có định hướng phát triển rõ ràng, chỉ tập trung vào việc khai thác các cơ hội trước mắt hoặc duy trì quy mô hiện có với thiết bị, công nghệ, lao động... thì doanh nghiệp tự mình giảm thiểu phần của mình trên thị trường và từng bước bị đẩy lùi về phía sau. Do đó, những doanh nghiệp công nghệ nhanh và đổi mới có hiệu quả là những doanh nghiệp luôn có mục tiêu rõ ràng, phát triển và chấp nhận rủi ro hoặc phát triển lâu dài.

Cơ chế thông tin công nghệ

Cơ chế thông tin và công nghệ là một phần thiết yếu với doanh nghiệp, nhất là cơ chế thông tin trong thành tựu mới về công nghệ và sản xuất kinh doanh liên quan đến ngành mình và các ngành có liên quan, thông tin đầy đủ về thị trường, chính sách hóa công việc này thông qua bộ phận marketing của doanh nghiệp.

Có chính sách kích thích sáng tạo trong doanh nghiệp

Trong quá trình sản xuất sản xuất hiện nhu cầu sáng kiến, cải tiến kỹ thuật... đổi mới công nghệ, cải tiến quy trình sản xuất nhằm nâng cao chất lượng sản phẩm, giảm chi phí nguyên, nhiên liệu, hạ giá thành sản phẩm. Do đó, các doanh nghiệp, nhà sản xuất cần tạo môi trường thuận lợi để kích thích sáng tạo, suy nghĩ, thử nghiệm, thảo luận và phát triển các ý tưởng của các thành viên trong doanh nghiệp.

Đầu tư đổi mới công nghệ

Sự thành công của đổi mới công nghệ đòi hỏi quy trình phải chú trọng các hoạt động, sự kết hợp giữa các cá nhân và các bộ phận với nhau thực sự chặt chẽ và phát huy hiệu quả cao. Do đó, đầu tư cho đổi mới công nghệ đòi hỏi nguồn lực lớn (con người và tài chính). Sự quan tâm tích cực đến việc đổi mới công nghệ của doanh nghiệp thông qua nhiều hình thức khác nhau sẽ có ý nghĩa rất quan trọng đối với việc khuyến khích năng sáng tạo của các cá nhân trong doanh nghiệp và thu hút trí tuệ, kinh nghiệm, ... của các chuyên gia giỏi, các nhân viên có kinh nghiệm từ bên ngoài để thực hiện kế hoạch đổi mới công nghệ của doanh nghiệp; đồng thời nó là cơ sở để có thể tiếp nhận công nghệ chuyển giao từ bên ngoài.

Đào tạo nguồn nhân lực

Đầu tư để đầu tư kiến thức cho doanh nghiệp phát triển dựa vào nền tảng phát triển công nghệ, cần phải tạo ra nguồn nhân lực để đào tạo chu trình mới về công nghệ, phù hợp với nhu cầu thực tế

Sản xuất và quản trị là phải tạo cơ hội và môi trường thích hợp nhằm phát huy tối đa năng lực sáng tạo của lực lượng lao động theo đúng lĩnh vực chuyên môn được đào tạo. Như vậy, việc tạo nguồn nhân lực công nghệ là một trong những khâu quản trị nhằm củng cố, phát triển năng lực công nghệ để thực hiện kế hoạch của doanh nghiệp đặt ra trong từng giai đoạn phát triển. Để có nguồn nhân lực công nghệ phù hợp, doanh nghiệp phải có sự đánh giá và trên cơ sở quy hoạch, xác định kế hoạch để xây dựng nguồn nhân lực một cách khoa học và có hiệu quả.

Phong Vũ

